

Naš Dom G. Zver Joško, knjižničar Črenšovci

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Vu iméni prêkmurske evang. šinjorije reditel

i vödvávník: FLISÁR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsáki evang. dühovnik i vučitel.

Mlatídev z Gospodnom.

„Gedeon je ránč mláto pšenico v gjümlí, da bi jo mentüvao pred Midiancov. I prikáže se njemi angel Gospodov i njemi erčé: Gospod s tebom, ti močen môž!“ (Sod. 6, 11—12.)

Vu etom kêpi je tô lüšno, ka se med delom prikáže angel Gospodnov ednomi bogábojčémi človeki. Či bi vu kêpi zmá-lao, bi ete tituluš podpisao: Mlatídev z Gospodnom. Tisto, štero mi z legénskov šegavostjov, ali z detečov nepremišlenostjov za môč imenüjemo, je nika bole leh-néče, preidoče, kako pleva. I nezgovorno velika návučnost se skriva vu govori angela, kí etak oberčé toga delajočega: *Gospod s tebom, ti močen môž!*

Ja, eto je! Jeste nikák, komi se eto lahko právi: močen môž, ali tô je samo eden mogôči biditi. Tisti, kí je z Gospodom i z kém je Gospod. I nigdár nikoga delo nemore biditi náshajno, samo etakšega človeka. Mi lahko gučimo od dobre zemlé, od dobrega semena, od dobre mlatilnice, edno je potrebno: naj Gospod znami bobode. I z toga se spomínajmo vsigdár med našim delom. Ali nájbole pri mlatidvi. Što gjümlö rëdi, vu Gospodnovom iméni je naj rédi. Što oslico skláda, vu Gospodnovom iméni jo naj skláda, tak náj neob-hodi, kako bábelški tórem. Što mlátiti začne, naj zové Gospodna na pomoč, teda bode blagoslov ž njegovoga dela.

Kakše skrbí má Gedeon. Na gjümlí mláti, naj pred nevarnim protivnikom, pred

Midiancov zakrije. Náglo dela, naj má čas skončati. I pride zapoved Gospoda: trbé idti obládat protivnika. Kelko poníznosti: jeli bodem zadosta močen? I kakša slad-ka gvüšnost: *Idi, či jas bodem s tebom, boš močen.* Mislimo si li na Gospodna! Skladjena je oslica. Ves naš živiš je vu njej. Bliski orjëjo vdiljek po zraki. Vse ščé spreobrnóti vrtélec. Kak drágo je takšega hlpá slíhšati rëč Gospodna: *Gospod s tebom, ti močen môž.* Lehko trëska blisk. Lehko trôbi vihér. Ti samo eto rezonancijo čüješ vu tvoji prsaj: *Gospod s tebom!* I téda si nájmočnejši. Evangeličanski krstšanski brat moj: Mláti z Gospodnom!

Jeli verješ ti tô, ka ti med tvojim delom Gospod pomága? Kakda nebi ver-vao, vëm rávno példa mlatidvi svedoči nájbole tô. Premisli si li, evangeličanski polodelavec, ka je bíla mlatídev nigda, ka je dnes i ka bode v prišestnosti? Nigda strašno premočüvanje je bila. Z lesom je vözbio delavec zrnje z vláti. Potom je cé-pič privézao na eden dróg i tak mláto. Potom je žlvinče písto gori i tak dao vö-tlačiti. Nazádnje je prišao mašin i vu ništerni vöraj lepô čisto razloženo, prerešétano pride vö tisto zrnje, štero se je nig-da prêk mêsecov z težávnim delom správ-lalo vö z slamé. Z koga pomočjov se je lahko zgodilo tô, či nej z Gospodnovov, kí človeka od stotine do stotine naprê pela v onom znanji, ka več z pámetjov, kako z močjov. Jeli tak verješ, ka te Gospod pomága med tvojim delom?

Králestvo Bože.

Mi kršćanje dostakrát gučimo od králestva Božega. V sv. Pismi se večkrát sréčamo z tóv rečjöv i na vústaj toga moléčega člověka se den za dněvom čüje „... pridi k nam králestvo tvoje“ (tò: Bože králestvo).

Té veliki adventski prorok, Ivan Krstitel etak predga: „Povrnte se, ár se je približalo králestvo Bože!“ Jezuš tñdi z tēmi rečami začne glásiti svoj evangelium. Dostakrát čüjemo i čtēmo tó reč, ali pitanje je tó, či razmimo, ka nosi tá reč v sebi? Kakši zadržétek má? Ka je králestvo Bože, gde je i gda pride k nam z punov svojov díkov? Ali pomēni spoj kaj tá reč?

Od nás je odvisno, či pomēni, ali nē!

Tó málo, nespametno dēte či bi v rōke dōbilo veliki diamant, kak pesnica, tak bi se špilalo ž njim, kak z navádnim kamnom i nē bi znalo vrēdnost njegovo. Gda bi se ga navolilo, tá bi ga vrglo. Ali človik, ki pozna ednoga tak velikoga diamanta vrēdnost, bi včasí znao, kak veliki kinč má v rokaj, šteri je več vrēden, kak stó plūgov grūnta. Tomi, ki je nē bio ešče vō z svoje vēsí, je njegova mála vēs cēli svēt, ali tomi vučenjáki, ki brodi z ráznimi inštrumentí poti zvězd i planet, je eta naša zemla samo kak mála kruglica pōleg grozno veliki planet. Té zná, ka vse tiste zvězde i planete, štere mí z očámi, ali

z pomočjöv inštrumentov vidimo, so samo eden máli del, tao toga neskončanoga svēta.

Edna reč je prázen glás onomi, ki jo ne razmi, ali bogáti zadržáj onomi, ki jo razmi.

Edno pokolēnje je navdūšeno i krv, živlēnje aldūje dostakrát za tákše misli i cile, štere edno kesnēše pokolēnje za ničvrēdne drží i ne razmi več.

Ali mi ljudjé smo nē samo z zemelskimi rečami tak, nego vno gokrát tñdi z dūhovnimi. Pavel ap. právi (I. Kor. 1—18) „Ár reč križa tem, ki se skvarijo, je bláznost: nam pa, ki se zveličamo, je Boža móč.“

Tak iščejo králestvo Bože indri tē dūševno slēpi i indri tē vōrvájóči. Té nevōrvani i dnesdēn pitajo, kak pa inda farizeušje: „... gda pride králestvo Bože?“ Jezuš njim dnes tñdi té odgovor dá, kak inda: „Králestvo Bože ne pride očivesno; niti tó ne bodo pravli — ovo eti, ali tam je, ár králestvo Bože je vu vami.“

Gda farizeušje pitajo, ka gda pride králestvo Bože, te si mislijo: Mi židovje že dugo nosimo tñhi, rimlánski jarem, dobro bi biló, či bi kak nájprve nazáj postávljena bila díka našega „od Bogá odebránoga“ národa. Či si ti, Iezuš, rēsan Mešías, Boži poslānec, sin Dávidov itd., te postavi nazáj králestvo Bože. Pod tem králestvom so oni židovsko králestvo i díko mislili. Nē za Bože, nego za svoje králestvo so hrepēnili. Oni ne gučijo i se ne skrbijo za naprēdenje i lepšo bodóčnost cēloga človečanstva, kak

Krívda i pokōra.

Roman, pisala: Kovatš Frida.

Poslovenčo: SILVANUS.

XI

Te drūgi dēn je lepši bio, lastvice so lepše popēvale i korine i cvētje je bole dišalo. Gospá Salmhoferova se je dosta slabše občūtíla i Hedvika je cēli dēn pri njē mogla bidíti. Ta deklina je trepetájóč stála pri toga teškoga betežnika posteli z strašnov bojaznostjöv vu srci, či to líblēno mater zgūbi.

„Hedi!“

„Ja mama!“ i se prōti toj teško govoréčoj nagne.

„Idi malo vō na frišek lūft, spoj si blēda. Pošli mi Tiniko gori, tñdi oča de mi malo krátek čas dēlo. Niká mi prōti ne guči, strašno je kak ti vōvidiš.“

Hedvika je za pár minut že vūnē hodila po vōskoj peškoj pōti na njivaj. K ednoj tábli pše-

nici se je približávala. Lūft je od ti zorēči vláti močnoga diša bio napunjeni. Med siljom je te kmičnoplávi modriš cveo vu svojoj lépoj fárbi, z velikimi cvetji zvončki so zvonili večērno molitev, súnce se je na vláki i pomali dolispūščalo za bregámi vu neskončno dolino. Hedvika je za mater vu pūšlič trgala korine. Kak dugo de njē ešče lahko korine nosila? Na tó mišlēnje so njē debele skuze začale kapatí z plávi očí i za malo se je tó na britek joč i ripanje obrnolo, pri šterom se vu cēlom tēli trōsila. Hedvika si je pri pōti dolisēla i pūšlič je pōleg sēbe djála na trávo. Prék po njivaj je pa eden dúgi nikák stōpao se smeheči, ki je s svojimi ostrimi vranskimi očmi že dávno opazūvao to deklino i zdá na tihoma i hitro k njē stōpi.

„Hedi, Hedi!“ Zakaj se pa jōčeš tak britko? Te je mogóče nikák zbantūvo?“

„Peter, ti si?“ Žalost njē je hitro minōla z obráza i pogléd se njē je od same radostí svēto. „Odkud pa ideš?“

Jezuš, nego samo svoj hasek i svoje sebične cite glèdajo, iščejo. Zato pa neščejo razmiti Jezusa i Njega za Odkùpítela spoznati.

Ravno tak tē denēšnji farizeuše pítajo: No, gda pride králestvo Bože, od šteroga vi popevje telko sem-tá gučíte? Telko srmaštva, nevôle je na svēti, čas bi bio, da bi že ednôk prišlo bláženstva vrēmen k nam, vaše králestvo Bože. I tē denēšnji farizeuše tūdi mislijo na tákše čase, gda de se popolnoma po žmahi njigovi vūst godilo vse na zemli; na čas, gda do oni zapovedávali i drūgi bôgali, slūžili njé. Na tákše králestvo mislijo, šteroga kralovje i ministri bi oni bilí. Tô bi bilô za njé králestvo Bože.

Ali Jezuš i njim velí, ka králestvo Bože tak, kak ga farizeuše čakajo, nigdár ne pride. Ne pride z bôbnanjem i z trēskanjem, z očámi vidôčimi čūdami, ár králestvo Bože je že tū, vu vami, v srcaj lūdi.

Králestvo Bože je tak v nami, v naši srcaj, ali samo v oni srcaj, gde zaistino Boža sv. vola sedí na trônuši, kralūje i zapovedáva. V šterom srci hūdoga dūhá bôgajo i slūžijo, štero srcé je napunjeno z sebičnostjov i z grēhom mesto bogábojaznosti i lūbéznosti, tam nega králestva Božega.

Vu vami je králestvo Bože: V nevôrvanji etoga svēta, med trplēnjom žitka, med srmaštvom, nevolami, v težkom lūfti fabrik, pisárn, ali vōni na cvetēčem polji, na zburkanom mōrji plavajô-

čoj lādji, z bēlim snēgom pokriti severni zemli ravno tak, kak na žarēčem pēski vrôče Afrike, v máli kučicaj ravno tak, kak v palačaj — vsepovsédik je tam králestvo Bože, či tam v Bôgi vōrvajôči, bližnjega poštvajôči, lūbezniyoga srcá lūdjé živéjo.

Králestvo Bože je vsepovsédik, gde vōrvanje, vūpanje, lūbēzen, mér, prijátelstvo kralūje — v držávi, vu vési, pri familiji, v srceji.

Pítate, gde je králestvo Bože, gda pride itd.?

Jezuš nás vči, ka naj nemamo samo na vūstaj králestvo Bože, nego tūdi v srceji i te pride tūdi k nam taki, te se ne bodemo zopston molili den za dnévom: „... pridi k nam králestvo Tvoje!“

Juventus.

Prezbiter.

Hári Lipót ev. dūhovnik.

Prezbiter je grčka rēči i telko pomēni: stári. V stároj krstšanskoj cėrkvi so pod tēm iménom tákšega človeka razmili, ki je z svojim čistim i pobožnim žitkom, z svojov mōdrostjov i zevčnostjov i z svojov sposobnostjov vrēden bio na tō, da je voditel pōstao ednoj-ednoj krstšanskoj gmajni.

Tūdi naša evangeličanska cėrkev má svoje prezbitere. Prezbiter je tūdi dnesdén i v našoj cėrkvi voditel, ki z svojov slūžbov veliko odgovornost vzeme na sébe. On more v gmajni naprēhoditi v delavnosti, lūbéznosti, z čistim po-

„Sómnilo se mi je, ka tū nikaj preveč lūblénoga nájdem i rēsan istina. Ali zdá mi ti povej, zakaj si jókala?“

Doli si je seo sploj blūzi k njé i z ednov rokôv jo je okōli obino, čista prijátelsko i ona se je nē bránila.

„Mama je dnes preveč na slabom i zato sem tak žalostna. Bojim se, ka ednôk samo do konca pride.“

„Vidiš, Hedi, ravno tō moreš junáčko tánositi. Vsakši človek mora mrēti, tō je jedina pravica na svēti. Vi ste že pripráveni, ka te se ednôk lōčiti mogli, nebi trbelo tebi zato malo močnēšoj bidti? Nemam istino? Ne vōščiš tomi betežniki te dobro zaslūženi počinek, ona je vu svoji létaj veče trpēla, kak pa bi mislo.“

„Istino máš ti, ali ona je dōnok moja Mati, moja vōrna, lūbléna mati — o Peter!“ i jōčič nagne glavô vu rokè. On jo je močnē stisno vu náročá i ona je glavô pomali na njegovo pleče

naslōnila. On jo je brezi rēči pūsto, dokeč se je vōnajókala.

„Vidiš, Peter,“ erčé na nōvo, „moja mati je meni vse bila, prijátelica i mati, ká bom jas brezi njé? Jas lūbim očo preveč, ali moški ostáne moški, ki neprerazmi te vnōge bolečine edne deklíne. Jas tak preveč lūbim mojo mater. Tō se dá tūdi razmeti, na prve stopáje, na prve reči me je navčila i prvo molitev je molila z menom. Gvūšno i stálno bi šla na pōti k Zveličíteli, či bi ona živéla i bi mené vodila. Malo lūdi je, ki tak verjejo, tak se vūpajo, kak moja mati!“

Ona njemi je v obráz poglédnola i se njé je tak vidlo, da bi se njemi obráz vu špotlivom smehi špilo.

„Peter!“ zakriči ona. Ti se smehéš nad tēm, ka je meni nájbole svēto, ti se smehéš nad jedinov istinov, obri našega Gospodnoga Bogá. Znáš li premisliti, kak bláženo je vōrvati i vūpati se!“

božním živlénjom i svojo dužnost verno more spunjávati prôti svojoj církví. Prezbyter bi vsáko nedelo tam mogo bidti v církví pri božoj službi i tуди z Kristušovov svétov večérjov večkrát živetí.

Prezbyter vse tō tуди z prisegov oblūbi, gda v svoje zvišeno pozvánje stōpi. Ka je pa prôti tomi istinost? Istina je preveč žalostna! Naša církev je puna nêvrédni prezbyterov. Nê samo, da so dostakrát nêvrédni toga iména: prezbyter, nego tуди so nêvrédni toga iména: evangeličá-nec. Ka si naj mislimo od tistoga prezbitera, ki církví odznôtra skoro celo leto ne vidí, ali mogôče samo na nájvékše svétke. Z svojim nepoštením, grdim živlénjom nê da samo ne cimp-ra, nego ešče rúši i dolipodéra tisto, štero so drůgi z velikim trplénjom goripostavili. Ka si naj mislimo od tistoga prezbitera, ki ešče v svojoi držini ne živé po návuki, včenjê i zapovédaj naše evangeličanske církví? Dostekrát se niti ne briga za bodôčnost svoje decé, nego se veseli na svojega deteta zdávánji, ki je zatájo svojo církev, svoje vadlůvánje. Ka si naj mislimo od tistoga prezbitera, ki gda pri njemi na církvéne potrebščíne prosíjo milodáre, ali pa za siromaške brate i sestře v raztorjenosti, te on glásno kričí i ešče preklinjájôči právi: komi je tō vadlůvánje, komi je církev, tō bi nikaj nê trbelo?! Zató pri odebêranji prezbyterov preveč moremo paziti. V vezdásnjem težkom boji pri ode-

bêranji prezbyterov i drůgi voditelov naši gmajn ne glédajmo na zemelsko premoženje i bogástvo, nego glédajmo bole na dŮševno sposobnost i bogástvo. Ki se pa tom pozvánji za nêvrédnoga pokáže, tistoga trbê brezi smilenosti odpŮstiti i z njega dolivzêti tō pozvánje. Ar je naprê valon materécírkví dostojnost, liki pa ednoga človeka očitnost, ki je prelomo svojo prisego i svojo oblŮbo.

Prezbitérium naj v svojoi sredini tákši zrák stvori, da se naj kémbole svêti prezbiterskoga žitka ideál. Naj prezbitériuma vse kotrige za svojo častno dužnost drůžijo v svojem pozvánji nájbole verno slůžiti i delati, či pa šteri med njimi zmenka, naj se tisti več v njihovoi drůžbi ne čítí dobro, nego naj ga sram bode i tak naj sam vōstopi iz prezbitériuma, prvle liki bi ga cela gmajna razrêšila i vōvrgla.

Svoje pozvánje verno odprávlájôči prezbyterje so že nezgovorno dosta dobroga storili za našo evangeličansko církev.

Prezbyterje pa, ki so svoje pozvánje osramotili, so nezgovorno dosta škôdili našoi církví.

Zató pa za vsáko gmajno samo tákši prezbitérium postaviti i odebratitrbê, ki bō veren v svojem pozvánji i bo nesebično slůžo svojoi gmajni i tak celo evangeličansko církví.

Evangeličáni, bodite naročniki našega lista!

„PŮsti tō, Hedi, vsakši človek de po svojem blážení, tō právim jas vedno. Jas ne nŮcam Bogá i či bi ednôk ednoga nŮco, se te dober stári Bôg že nájdti dá.“

Hedvika je goristánola i idti je štela.

„Hedi, si čemerna?“

„Nê Peter, čemerna sem nê, ali žalostna.“

„Žalostna ne smêš bidti, ár od toga de človek grbavi i grdi i jas ščém, ka ti veséla i lépa boj. Ti znáš dobro, ka te jas kak nôro lŮbim. Jeli dekla, malo boš dobra na méne?“

Smehéči jo poglédne vu obráz, on je niti nê mogo rêsen bidti. Njéni obráz je poerdéčo i je goripoglédnola na njega.

„Ka sem dobra na têbe, tō ti sam dobro znáš i že te gda si kak dête, te divji velki po-
jeb, vedno prekrižo moje misli, ali žalost si mi že večkrát napravo.“

„Vedno ta stára nôta, Hedi, eden moški sploj drůge misli má, kak edna deklina. Či ti

na vsákše formo ednoga pobožnoga ščêš meti, moreš si Matješa vzêti, on si oči skoron vōzgléda za tehom.“

„Pfuj, Peter, kak grdi znáš bidti!“

Peter je obžalo te prvêše reči.

„Jas sem tō nê hŮdo mislo, Hedi, to je samo eden špás bio. Bojdi dobra!“

Z obema rokama je prêkprêjo to deklino i k sebi jo je stisno. VŮsta njegova so njéna iskala i pri prvom kŮši sta se teva dvá mládíva človeka prêkobinjeno držala.

Na vse pozáblena je bila ta gízdáva Hedvika vu ti lŮbléni náročaj i tiho so šôšnjala njéna vŮsta:

„Peter, jas te tak lŮbim!“

Peter se je gízdávo i obládájôč smehao.

„Tō mi je že vnôgo deklin pravlo, ednoj sem nê vōrvo, ali tebi vōrjem.“

„Jas zdá domô morem idti, Peter, mama me že čáka, ali vŮtro vu tom časi bom pá tŮ.“

Vekoslav J. Korošec, evang. misijonar:

Z dnévnika edne biblije.

15. január. Zádne tjedne sem počivala. Prve večere po novom leti me je moj lastnik rédno čtéo, toda sedaj mislim, da je na méne pozabo.

2. február. Splošno čiščenje. Z drŭgimi stvármí sem dnévno izprašena, potem položena páli na stáro mesto.

6. február. Moj lastnik me je nekoliko trenutkov pozabo po zajtrki, iskajoč neke vrstice, katere je nŭcao; potem sem bila v nedeljski šoli.

8. márc. Splošno čiščenje. Izprašena i zopet na stáro mesto položena. Od časa mojega potováňja v nedeljsko šolo ležim v predsobi.

3. april. Mnogo dela. Moj lastnik ima dopoldne nedeljsko šolo, popoldne biblijsko uro za voditi, záto išče rázlične vrstice. Stálo je mnogo trŭda, dokeč je samo edno najšo, akorávno je vsáka na svojem stárom mestí.

5. máj. Célo popoldne v náročaj stáre mame, ki je prišla na obisk. Padla ji je skuza na Jan. 3, 16.

6. máj. Páli v náročaj stáre mame. Skoro ves čas je čítala v I. Kor. 13. i zádne vrstice 15. poglávja.

7., 8. in 9. máj. Sedaj sem vsáko popoldne v náročaj stáre mame. To je lepo. Enkrat me sítá, potem páli govori z mŭnom.

10. máj. Stára mama je odpotovala. Sem páli na stárom mestí. Stára mama me je kŭšnola predno je odišla. Najrájši bi šla z njov.

3. junij. Danes so bili dve deteljice dáne med moje liste.

1. jullj. Zapakirano v kovček z obleko i drŭgimi stvármí. Je to potováňje na oddih.

10. jullj. Ešče vedno v kovčeku, akorávno je vse drŭgo vŭvzéo.

15. jullj. Páli domá na stárom mestí. Veliko potováňje, ne razumem zakaj sem morala biti seboj.

1. avgust. Zelo vroče, malo zraka. Dva časopisa, en román i en klobuk leže na meni. Želêla sem, da se tega bremena rešim.

10. september. Dnes me je porabila Marija nekoliko trenutkov. Pisala je pismo prijateljici, katere brat je umrl, i iskala primerno vrstico.

Drági čítatelj in sočítatelj biblije! Z zanimanjem smo zasledovali doživljaje te biblije. Zanimivi so kakor túdi pŭsti? I vendar so posebno poznani? So to doživljaji naše biblije? Kaj bi lahko naša biblija pripovedovala? Gotovo se večkrat nŭca, kakor v nedeljski šoli, v biblijskih verah, drŭštvenih zborovanjih i ešče ob drŭgih prilikah. Toda če je to vse, ako naša biblija ne doživi nič o našem žejnem iskanji, o vročem kesí i vriskajočem veselji, potem je obžalovanje vredna. Tem bolj pa smo mi sami obžalováňja vredni, ako zanemarjamo té dragoceni kinč, našo biblijo.

Kako je s teboj i s tvojo biblijo?

*

Letos je rávno 350 lét, odkar je nam Slovencem bila podárjena prva slovenska biblija,

„Ja, i vŭtro bom jas pá čako na mojo lépo lŭbléno deklino.“

Ona njemi ponŭvno dála rokŭ, močno i občŭtlivo ga je stisnola za njŭ i se je prŭti vési obrnola.

Nê daleč od mêsta, gde je Hedvika stála, je Matješ stao na srédi vu silji i z prázniimi očmi je glédo vu dalino. Roké so njemi nemočno visile doli kre têla, eden nezgovoren trŭd ga obvládo, samo vu prsaj njemi je bilo glasno i močno. Korine so zgŭbile svoje dišéčo lepoto i néba svojo čisto sveklo fárbo. Kmično se je vtono vu sébe te osamljeno stojéči i tŭ njemi je nê dalo zdihávati. Težina njemi je sédla na čelo i prsí, z prstom je za golér ségno i ga je trgohica ga je grlila. Z časom se na pŭt vzeme, kmica je postánola i na nébi se je jezero i jezero zvézd vŭžgalo i mrzlo je plavao mêsec po svojoj pŭti.

XII.

Hedvika se je po stubaj paščila gori vu materino hišo, gde je oča stŭpo staravno pred njo.

„Ka je, papa?“ pita či brez glása.

„Mami je preveč slabo, Gospon Farara si želê na spŭved.“

„Bŭg moj!“

Hedvika k materi stŭpi k posteli. Te be-težnik je na vnŭgi vankišaj skoron sedéči ležo. Z doliposŭhšenimi rokámi je vedno primala sem tã po blazini, kak bi kaj iskala.

„Mama!“

Jŭčič je spádnola deklina pri maternoj posteli na kŭlena.

„Ne jŭči se, Hedi, privŭšči mi domŭ idti k Oči.“ Preveč slabo, ali dŭnok méрно i razmeto je právla ete reči. „Samo na Gospon Farara čakam i te sem pripravljena. Ti pa, Hedi, ostani močna i mérna, ne pozábí, ka živé Eden, koga

prestávena po Juriji Dalmatincu leta 1584. — Ti jubilejni spomín počastimo nájbole s tém, da začnemo dněvno, kako Berejci (glej: Děj. Ap. 17, 11) z večjo vneho in žejo po „Resnici“ in „Pravici“ Božji čítati našo biblijo.

Krůšni kamen.

Pripovědka.

Bůg je siromákov živiš pri bogáčaj položo na hrambo. Či si z zemelskimi dármí blagosloveni, tak máš žnjimi šafarůvati, da tůdi obdeljávaš te strádajůče i glád trpěče. Či tů ne činiš, sam sebi gorěči ogen správlaš na glavů, kak je tů činio on bogat skopec, od šteroga eta: „Krůšni kamen“ pripovědka gučí.

Bůg je oblůbo, ka dokeč svět stao bude: „sejatev i žětva ne preideta.“ I gospodín Bůg tů obečanje od leta do leta spunjáva. Vsáko leto znůva i znůva dá pripravno vrěmen, toplo leto, vu šterom zemlě národje sějajo, vesělo zgájajo i trůdov svoji sád ženjajo i vkůp správľajo. Na veliki prestoraj vu vlatovjě plava ino se zible, blagoslov boži. Eden za drůgim nastánejo kůpi križov veliki šerezje na njivaj, velike oslice domá na dvoriščaj, boži blagoslov je na njivaj, na doláj i bregáj i lůdi zahválnost, z-srdc i z-vůst shájajůča, do nébe séga. Blájžena zemla, kak je zahválna vu trůdov povrněnji onomi, šteri jo obdeljáva. Vidiyo se tůdi njiv kitice, štere so ně

obdeljene. na šteri trnje glůždje, ničestna mlajina rastě, geto kre njě z-dvě stráni blagoslov pokriva vsáki práh, vsáko grůdo.

Ali kelko ji jeste tůžni, vu srdcáj pobiti, ki němajo bogati kůpi križov; ki v-cáglost spadnovši, se žalostijo od svojega i ti svoji žalostnoga šorša. Nemajo živiša, vsakdeněšnjega krůha, no či je gospodín Bůg povůli darůvao, néba i zemla v-radosti plava . . .

Tů je, te ete pripovědke siromák, ki je celo leto betežen, vu posteli mogao ležati, bár njemi je Bůg žitek obarvao, nevolen bodůči, se je z postelě bár zmogao, ali na delo je ešče nespodoben bio. Sůkešine grozen kěp se njemi skažůvao; že v-žětvo je ně meo kaj jesti, ka bude žnjim i z-ti njegoví málički vu mrzloj zimí? — Od gládi májo preidti . . .

Vů lázi na njiva. Stáne i zaglědne skopca bogáca, ki vu bogatoga půva križaj senci leži i glěda žnjecov skrbno delo.

Nakloni se, i etak govori:

„Kak velki boži blagoslov shája na trůde onoga človeka, ki je mogůči delati!“ — Bogátec skopec z glavův klumne, ne odgovori ni edne řeči. Ne vzeme na pamet siromáka obřev prosěčega poglěda; ni njegov tůpi důh ga nepomeně: ka bi nevoláki siromáki pomůč trbelo dati.

Ali siromáka blagoslávľajůče řeči so tů veliko zmožnost mele, ka je ji dnes desět več

děte si tůdi ti i ki se vůrno skrbi za tēbe. Či te ednůk trplěnje goripoišče, ti žitka vihěri, te se močno drži k Zveličiteli. — Ešče niká, děte moje, ešče ednůk poslůhni tvojo mater, — Petri se ogni z půti, to je eden čemér, šteri ti pokvari žitek.“

„Mama!“ gečěč so se njě glásile řeči ponovno z vůst. „Mama, jas ga bole lůbim, kak moj žitek, nemrem brezi njega biddi, mógůče ga na dobro půt pripelam.“

„Či močno verješ, ka dobro činiš, te idi po půti, štera ti je pokázana i bojdi zaistino srečna!“

Kak edna molitev, se je glásilo želěnje z materski vůst i blagoslávľajůč je položila roků svojo na njěno glavů. Tak so je najšle te prišestne minute, mater i čěr v bolečine punom slobůdjemánji. Stároga betěznoga farara so vů z postelě prinesli i on napnovši celo svojo můč jih je bůgo, dónok je prvle Matješa dao k sebi

prizvati, ki je toga starca skrbľivo i z zahválnov lůběžnostjov podpěro. Samo na stolci seděči je mogo spuniti svojo slůžbo, tak slab je bio, dónok so se njegove řeči měrnó glásile, kak je k mэрajůčoj gůčo. Gda jo je blagoslovo, eden lehki zdůháv se je zdigno ž njěni prs i je glavů průti farari obrnůla.

„Jas njim zahválím! Samo oni sami so mi polehšali mojo trnjavo půt cěla lěta moja.“

Komaj napametvzěvši je mignola z rokův i eden slědnjen zdůháv je ostavo vůsta te mэрajůče:

„Gospon Jezuš, vzemi k sebi důšo mojo!“

Tě slědnje řeči so se že komaj čůle, edno gečěče zdihávanje se je čůlo vu hiši i ta spokorjena důša je na půt stůpila průti něbi.

Hedviki je slabo grátalo, z rokámi je lovila, gde bi se zgrábila i omedľevajůč je vu rokě za njův stojěčega Matješa spádnola. Gda je oči gorizdignola, eden poznáni obráz je zaglědnola, šteri se je obrí njě nagno i eden topel glás je gůčo k njě.

doli vrezalo, kak včeraj šéšdesét, više želénja i čakanja bogátca; (pa je skopci nigdár nê z-dosta) dosta, dosta, križov je správljeno v-kopé.

Siromák je na drŭgi dén pá na bogátca njivo šô, gde je vesélo teklo delo i etak je erkao: „Oh Gospodne Bože! Što je zdrav i lahko dela, z-koga trŭdov, te siromák tŭdi živé; kak velki blagoslov ti je Bôg darŭvao . . . naj ti blagoslovi Bôg ešče bole!“ Ali z betežnoga siromáka sramežlivi rêči, ár je nê ednáko proso: je bogátec nê šteo razmeti, ka bi njemi nika pomôči potrebno bilô dati, vu srdci je tak siromaček pá pobit, tŭžno domô odhájao.

Ali njegove rêči so pá čŭdo prinesle. Bogátca pôv, križi so liki strmec narasli. Vsáki se je čŭdŭvao, ki je tam tá šô. I kak pá vu križov senci počivajôči sedi i krŭh žmahno vžlva, té njemi vu rôki tŭdi kak eden brežič velki zrasté. Ali, kak se njemi je vrédnost povékšávala, vu srdci se njemi je tŭdi gizdost i nadŭhtost podigávala . . .

Te siromák se je te trétji dén pá k-bogátci povrno, sramežlívost njemi je sŭkešina i glád premágala, zdá se že ednáko, z-prošnjôv obrné k-njemi erkôči. „Što je posejano semen obarvao, i k-njega osnávlanji pripravno vrémen darŭvao; što je vlatovjé blagoslovo; v-njé zrnje darŭvao, tak da njemi je sŭhoča, mraz, nébe zburkanje nê obškôdilo; sáski, škodlive stvaré je nê zničile, od koga blagoslova se je tvoj pôv

nateliko povnôžao: Bogátec! vu toga Bogá iméni te ponizno prosim, z-ništernimi snopmi i siromáka tŭdi obdéli ino razvéseli.“

„Ka ti je skrb za tô, odgovori razdrastšeno te nadŭti bogátec, ka mi je dao? ka nê? te dober šorš meni?! Jas ne želém to tvoje . . . Perse dobro bi se bilô z-drŭgim obeseljávati, drŭge trŭde zaprávlati! Ki nebeske ftice hráni, polske liliome obláči, či te je stvôro, naj i na tébe skrb má ino te hráni.“

Siromáka srdcé je té gnŭsen, neobrázen guč kak ostra spica presmekno. — Z briskostjôv napunjeni, v-cáglost spádnjeni, je kunéč etak pravo:

„Postani zevšem, ka máš, kamen!“

I dokeč so se bogátca vnôgi križi, visike oslice žnjim vréd na kamen obrnoie: je On, vsé nás Oča, ki nebeske ftice i polske liliome hráni: siromáka nevoláka i ti njegovi ostávleni sirotic skrben oča pôstao i nê je ji nihao od gláda poménkati.

On veliki kŭp, oslŭce i križovje, štera so bogátca krŭh i živŭš bilá i od šteri eta pripovédka guči: so kamen postanola i zovéjo se: „Krihšni kamen!“ F. J.

„Sektársko gibanje nas more nadignoti na vardévanje samoga sebé, nájmre na tô, ka kakše naše zamŭdjenosti i zapŭstšanja dŭžnosti so pelale k začnjenosti toga gibanja.“

D. K. pŭšpek.

„Sirôta Hedi, ti si dosta zgŭbila, tvojo celo mladézen, ár z máterjov je tŭdi tá preminôla. Lôčiti se, boli i pozábiti je žmetno, dônok, Hedi, ti si močna vu veri i gvŭšno nájdeš trôštanje, trôšt vu Jezui i či ednok tvoje vrémen dolistečé, nanôvo nájdeš tvojo vôrno lŭbléno mater.“

Hedvig je z dolizaprétimi očmi poslŭhšala te čŭdne rêči i od njegove pobožnosti, vu srcé globoko genjena je najšla te prve skuze. Matješ je pa pri njé sedo, njéne ledeno mrzle roké je vu svoji držao i dale je gúčo od dike vu veri, dokeč so se Hedvike vrôče skuzé vtišale i vkŭpdjáními rokámi je stôpila tiho k toj vöpreminjenoj. Primle njé hladno rokô i tiho ercé k njé:

„Oh mama! Kak srečna i blájžena si ti i kak zaostávlena i zgŭblena ostánem jas eti. Jas ti zahválím za tvoje zádne rêči. Spi vu méri!“

Matješ je toga starca domôsprevodo.

„Vidiš, moj sín“, ercé Feller farar k njemi, „za méne tŭdi pride vôra, jas odidem brezi toga, ká bi me štoj objôko, kak eto ženo.“

„Vás, Gospon Farar, edna cela gmána objôče i nê obslédnjim de si eden mládi človek mislo vedno z srčnov lŭbéznostjov i zahválnostjov na svojega plemenitoga lŭblénoga vučítela, ki njemi je žitek za sŭnčenoga i lëpoga napravo.“

Do srcá genjeni je stisno te stavec Matješí rokô.

„Zahválím ti, moj sín, tak žalostno je zaostávlenomi idti z etoga svéta.“

XIII.

Na dén pokápanja se je edna vu čarno oblečena vnožina stiskávala pred mrtvečov hišov. Zgoraj vu materskoj hišici je Hedvika srcágenlivi slobôd jemála od mrtveca. Moškim škrinjo doli zaprétí je nê dopŭstila i ponovno se je vrgla na škrinjo i korine je sipávala na materé tĕlo.

„Mama! Mama! Ti lŭbléna drága, zakaj ideš od méne? Ká bom jas sáma? Mama!“

Nevôlivanje deklíne je stráhšno bilô, ki na kolena spadnovša z brezi skŭz môttními očmi je glédala vu materin drevéni obráz.

Bogátec i Lázár.

(Luk. evang. XVI. 19—31.)

V-précimbnoj palači,
Pri obilnom stôli,
V-bibor oblečeni,
Se bogátec gosti.
Vönê pred vratami,
Lázár pun mozolov,
Od gláda mantráni
V težki mokaj leží.

„Nemílo se moli:
Dáj! drobtino krúha,
Štero káple z-stola,
Otávi mi mantre,
Žitek mi obarje!“

Dokeč se tak Lázár
Nemílo moli bár,
Tam zgora v-palači
Vesélo goščenjé,
Dobra vola tečé.

Neščejo ga čüti
I nê milüvati,
Tém menje trôštati; —
Li pes njemi liže
Mozole boléče
Potihšáva mantre,
Obeseli srdce
Sirmáki nebôže.

Zdá zapovê sam Bôg,
Naj ido naednôk
Angelje po njega,
Sirmáka Lázara,
Neséjo v nebésa,
Da vživa vsa dobra,
Štera hodijo tim
Dobrim i pobožnim.

Mrô je i bogátec,
Zemlé dobrôt žélec.
— Či je v nébo prišao,
Jeli je tam naišao
Bibor, škarlat, kínce?

Bibor je bio plamén,
Kínč pa žij pečéči
I ogen goréči!

Či kôdiša vidiš,
Zmápati ga neščeš —
Znaj, Bôg te zavrže
I v-nébo nevzeme.

FLISÁR JÁNOŠ.

„Naša vezdádnjost je starovna, ali zâ volo nás, bodočnost naša je trôštajoča, ali nej za volo nás, nego za volo evangelio-ma. Evangeliom je svêtl obládajôča moč.“
Dr. R. púšpek.

„Obüdi se ešče ednôk, pogledni na méne, na dête tvoje!“

Matješ je stôpo notri. Te čaren talár njemi je okôli ogrno njegovo lépo mládo têlo, ki je mesto farara mogo sprévodni govor držati. K toj žalostnoj deklini je stôpo, rokô njê je na pléča djao i erčé:

„Hodí, zakâ môtiš blájženi mër materè tvoje, nê je zadosta trpêla i je zdâ nê pri Oči? Nemreš zdâ močno i méрно nositi tvojo prvo britko žalost tvoje mladézni tak, kak je tó ta pokojna želêla?“

Te reči so nepričákano môč obüdile z dekliné, pomali se gorizdigne i se k gučéčemi obrné:

„Zahválím ti, Matješ, za tvoje reči, mërna bom. — Zbôgom, mama!“ Ešče ednôk kúšne materi rokô i vkrá stáne.

Vönê pri zaprétoj škrinji, štero so ti vnôgi venci i korine sploj zakrile, erčé Matješ pozdig-njenim, daleč idôčim glásom:

„Ki verje vu meni, i či merjé, živo bode, i vsáki ki živé i vörje vu meni, ne merjê na veke!“

Matješ je z cêle svoje znotrêšnje bívosti gú-čao Bože zmožne reči, z vere cêle môči: „On je

Gospôd obri žitka i smrti — On je goristanênje, i žitek, — On — Jezuš Kristuš naše zveličanje.“

Vnožina je brezdúške poslühšala, tákše so ešče nê čüli ti vesničarje. Žene so na glás jôkale, moški so blédi i genjeno stáli vu gôloj glávi vu redáj. Napré pri škrinji je Hedvika stála naslon-jena na očine pléče z vküpsklüčenimi rokámi i z iskajôčimi očmi. V farofi je stári farar sedo pri odprêtom okni v vankiše zasükani na ednom stôlci i ž njegoví trüdni ôči so debele skuze kapale.

Po sprévodí, gda so se lüdjé, kak je že tá vesnička naváda bila, v ednoj ali v drügoj ošta-ríji vküpnajšili, so si pá li od Wágnar Matješa zgučávali. Te najstaréši veščar erčé:

„Znáte, ka lüdjé! Prišestno leto de Matješ gotov, naš Farar so že nê več za tó teško slüžbo, mi moremo glédati, ka Matješa sedobimo. Kak ga jas poznam, on z veseljom pride, ár preveč lübi domovino i matersko hišo. Te smo dosta gvínali.“

Reči toga govoréčega so se povidle i med-tém je Matješ pri svojoj materi sedo i je njê zajô-kani obráz glédo. Njegove reči so jo globoko genole i tó ga je veselilo. (Dale.)

Tô nájbôgše družstvo.

Povsud se nastávlajo dnesdén vsákovrstna družstva pod ráznimi mogôčni i nemogôčni iméni.

Edna žena je túdi oprošena bila, da bi vstúpila vu edno sportsko družstvo. Ali ona je odvrnôla eto ponúdbu ztém, ka je že 12 lét kotri-ga ednoga družstva, štero sta njidva z njenim možom nastavila.

„Je tô mogôče? Od toga sam ešče do zdaj nikaj nê zvedo. I kakši cil pa má vaše družstvo?“ jo píta te poznáni agitátor.

„Ja“, glási se te odgovor, „mi se skrbimo nájveč z vzgájanjem deklin i dečkov, z šteri vrédne i poštene lúdi ščémo napraviti za človečanstvo.“

„I što je pa predsednik toga družstva?“

„Gda moj môž, gda pa jas, ali nájveče obá vkúper. Ali nê je samo naše družstvo to jedino, ešče dosta jeste tákšega vu našem váraši.“

„Vu etom váraši, i jas od toga niká nevem? Kak se pa zové vaše družstvo?“

„Tô se zové: Familija!“

Zaistino Familija je ona, za štero se dnesdén nájmenje skrbi i vu šteroj se nájveče pre-greši. Za datéc stojéče dužnosti se zanemárijó ta nájbližánja.

Rávno za toga volo príde ta nezadovolnost i nišče se ne občúti za prav zadovolnoga. I mesto toga, ka bi lúdjé to húdo v klici poničili, i vu svoji lástni familijaj tam reformirali, gde je za tô síla, da bi vzgájali svojo deco na poštenjé národa i na díko božo i cêrkvi, osnávlajo i léčejo za vsakšéféle družtvami. I te se čú-dújejo, či domá tak slabo ide.

Kak poznajo nikáki Sv. Pismo.

V ednoj vési je eden Kolportôr (kak na primer Južina) biblije, evangeliomske knige i drúge vrste pobožne spiske odávo. Gda je vse zôdo, samo njemi je eden Nôvi Zákon ostao, šteroga je edna papinska žena kúpila. Gda je te Kolportôr za dugše čase pá vu to vés prišo, je k njemi prišla či te žené i njemi nazáj prinesé on Nôvi Zákon. „Zakaj pa? Se vam je mogôče nê dopádnola tá kniga?“ „Kabi nê. Za prva se nam je jáko dobro dopádnola, ali sledi na ednom mestu piše, ka je Peter trikrát zatájo Gospodna Jezúša. Mi smo

vréli krščeniki, ali takše knige neščemo čteti, vu šteri tákše sramotna i špotliva dela lažejo od Svétoga Petra.“

Kakši naj bode dühovnik?

„Šést rěči more vládati eden dühovnik“, erčé Luther, „štero lúdjé od njega želéjo.

- 1) Naj zevčeni bode,
- 2) naj dober glás má,
- 3) naj vse zná,
- 4) naj lépe postáve bode,
- 5) naj pènez ne vzeme, nego naj vsakšemi pèneze tála,
- 6) naj tô predga, ka oni nájrajši čújejo.“

Ete svét samoj vöprebráne, popolne, fájne dühovnike ščé meti i hitro zná eto ali ono na slugo Božega povedati, či bár vsakši drúgi dár má od Bogá.

Od Luthera se pripovedáva, ka njemi je ednôk eden váraš pismo poslo, vu šterom ga prosijo, naj njim pošle ednoga dühovnika, ki je popolen môž, ednoga predgara, ki je visike peršône, ogiédnoga nastôpa i dobroga glása, ki je dobro navčeni latinskoga, grčkoga i židovskoga jezika, ki je prijaznivi i nê háklavi i ki de z pápinci v lépom méri živo. Luther je na tô prošnjo dao ednoga farara namálati i njim ga je v pismu poslao z rečmi:

„Ete je takši dühovnik, kakšega bi vi radi imeli.“

K tomí slično je napravo túdi theolog Andrá, gda so od njega túdi ednoga dühovnika želeli, ki vso včenjé i dobre naváde naj má. Andrá je pri peki dao ednoga dühovnika spečiti i njim ga je poslao z glásom: „Tú máte ednoga sladkoga, medénoga predgara i či ste se ga navolili, toga lahko požréte.“

„**Pregrižena**“ biblija. Eden bogábojéči človek je ednok na gostšenjé bio nindri i je najšo tam vu ednom odstávenom kôti biblijo, na šteroj je lúknjo napravo skôz níkši črv. Gospod hiže je tô čakao, ka te gost svojo nepovidnost vöpové, ka so tak činili z biblijov. Ali dotični mesto toga si je v roké vzéo biblijo i etak pravo: „Gospodne, včini me vsigdár za spodobnoga k-etomi črvi!“ Tako je!! — Kelkokrát „si se že pregrizo skôz“ biblije? —

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Kak vnôga so dela tvoja, oh Gospodne! ti si vsa môdro stvôro; puna je zemla dobrôt tvoji.“ (Žolt. 104, 24.)

Svetlujôče fare. Tekočega meseca sta dvê evangeličanskivi fari vu Bački svetile 150 létni jubileum. Červenka je aug. 4 ga, Novi Vr-bas aug. 11-ga svetio. — Vu radosti njidvi z verebratinskim čútom taojmeľmo.

Samovolni dári na goridržanje Dúševnoga Lista: Gjerjék Ivan Šalamenci 1 D, Vlaj Franc gost. Lemerje 20 Din. — Radi bi nadaljávali! Srdčna hvála!

Pošta. Beznec I. Apchon. Adres popravili. Z-našim čekom od tistec nemorete poslati denar. Po poštnoj nakáznici ga lahko pošlete.

Mrtelnost. Tekočega leta aug. mëseca 7-ga dnéva je nečákano vu 73 lét starosti, vu Bôgi vöpremino v-Soboti Flisár Józef gostilničár. Od več vrëmena mao je že slab bio pri zdrávji i dönok je nanáglo, komaj po 24 vör betëgi premino. Pokonják je vu svojem stáni, kak lüden, ponizen, na slúžbo gotov, pobožnoga znášanja, vsigdár vedrne vôle človek bio, koga so vsi, ki so ga poznali, tüdi srdcá lübili. Augustuša 8 ga je od vnožine poznancov, velike rodbine i čestitelov sprevodjeni vö vu mira ograd i na vekivečen počinek položeni. Mrtelno cërkevno slúžbo sta g. Kováts Števan ev. senior i sin Kováts Károlj g. slávetski dühovnik odprávlala i njemi slédnji blagoslov darüvala. — Bög njemi dáj teli miroven počinek, nemrtelnoj düši pa vu nébi vekivečen žitek! — Ti njegovi ostanki, deca, rodbina i naj z-etoga mesta vzemejo Iskreno naše táljemanje. Blájženi boj njegov spömenek!

Zahválnost. Z-Maribora gosp. Sziníc Jánoš veletrgovec so pri priliki svojega sváka Flisár Józefa mrtelnosti za rëšenje venca Evang. Dijaškomi Domi 500 dinárov darüvali. Tö je te najlepši venec, šteri nesprhnë. Najtoplëša hvála i boži blagoslov milostivnomi dariteli. Vu upravištva imëni — Flisár Jánoš D. D. skrbnik.

Ka nõvoga po svëti? Po izjávi min. predsednika g. Stojadinoviča, bode notri vpelana široka banska samouprava, tajne volitve i sloboden štamp. — V kombinácii je nova stranka, takzvana radikalna zajednica. — Pöleg Tourina v Italiji je edno jezéro poplavelo celo okolico i vničilo 3 vesnice. — Najnovëše nakanënje Anglije je tö, ka bi Portugálji odvzeli kolonije i

bi je dáli Nemčiji i Italiji, ka bi v tákšo formo pomirili obë držávi; Portugálji bi pa dáli posojilo, ka bi si prej valuto „zbögžala“! — Čëli svët je bio zburkani, ka te, gda je Litvinov predsedüvao drúštvi národov, so njegovi „kolegi“ domá v Moskvi sklëpali od toga, ka kak bi zanetili svetovno revolucijo i s tem razširili svoja komunistična „nebësa“. — V Franciji so té dni bili v dvema várašama velki nemiri, štere so povzróčili komunisti. Vlára niti svojoj vojski në zavüpala i je dála pripelati eden regiment čarnih (négrov). Vse to je vsegaveč sád prijátelstva z Rusijov. — V držávi Misisipi (Sev. Amerika) so odvzëli 60.000 kmetom zemlô, ár so në mogli dávke plačüvati zavolo sramotno niski cën pri-delkov.

Šveic. Genf je në dávno svetio 400 létnico svoje reformácii po Kalvini oprávlene.

Italija. Obedvë evangeličanskivi cerkvi vu Griesi i Merani je oblást juniuš mëseca dolizaprla, evangeličanski dühovnik v Merani je dolizadržáni, evangeličanskomi dühovniki vu Griesi je prepovedano vsáko uradovánje. — Vu San Sebastianskoj gmáni v Abruzzaj je 300 prebiválcov prestöpdilo k metodističnoj cerkvi i so si zozidali lastno Božo hižo. Tö gibanje sega na drúge gmáne; povrnënja missia po sedem jezuitov je në mogla nikaj dosëgnoti.

V-Mexiki vsáki vučitel, ki v-držávnoj šöli dobi slúžbo, nasledüvajôčo oblübo more podpisati: „Jas oblübitim i naznanim, ka sem brez Bögabodöče rim. katholiške cërкви neprijátel. Ka je od méne mogöče vse doprinesëm na njé zničenje i pröti njé popév boji. Na mëne zavüpano deco na nikšefële vere návuk nebudem včio...“ Mexika je z-čista rim. kath. držáva bila.

C. E. v Ljubljáni. Evangeličanska „Zajednica za odločno kršćanstvo v kraljevini Jugoslaviji“ (C. E.), je dobila tüdi v Ljubljáni 10 članov, osëb, ki so se odločili Kristušov evangelij në samo poslüšati, témveč tüdi živeti. Tö je sád večlëttnoga, trüdapunoga déla gosp. V. Korošca, evang. misijonára v Mostah pri Ljubljáni, Prešernova ul. št. 26 /I. On drži na tom mestu vsáko nedëlo ob 16. vöri tüdi bibliske vöre v slovenskom jeziki.

Në bi smelo biti evangeličanske hiše, štera bi në bila naročnica „DÚŠEVNOGA LISTA“!

Reformácija vu Svájcí i na Francuškóm.

Naprejdáva: SILVÁNUS.

(Nadaljávánje.)

Či bár, ka je vu toga mládoga Kalvina srcé bogábojaznost prebivala, ali méra z Bôgom je nê meo, nego prestôpke prôti Boží zapôvedaj je z pokôročinenjem mislo poravnávati. Pôleg práve i stári jekizov, se je tûdi včio Sv. Pismo. Ali nevolnost srcá svojega i zveličanja punost vu Kristuší je nê pozno. Te njemi je vdárila vôra milošče. Oča njegov, ki je mogôče edna zádeva blo vu njegovom viššem pozvánji, je mrô. Calvin je nazáj v Paris odišo, gde so že té čas Povamesa i drúgi mantrnikov mágle gorele i gde se je že eden máli krôž evangeličanov nastavo. Tû v Parisí se je zgôdilo, ka vu ednom náglom povrnênji so se njemi oči i srcé odprle. Zdá je vido vse doségamao zamansko delanje svojga živlénja i po falinčni i krívi potáj iskano spravičanje pred Bôgom i zadôbo je vu povrnênji grêhov odpúšćanje i mér po veri vu sredbeniki *Jouâé Kristuší*, vu šterom smo mi vsi odebráni i pomilostívani.

Ta stára bojazen i nemérnost, štera ga je samo te pústila, gda se je vu drúga dela globoko pústo, je zdá sploh minôla, i mésto je dála veseljê i radosti vu Bôgi, od štere gnáni je občúto tô tûdi; drúgim naznánjati, kak je Bôg dobrotiven, svéti, pravičen i kak istinske, pravične so Njegove potí i zapôvedí. Tak je postano te mladénc, ki se je samo vu Parisí záćao zaistino včiti Sv. Pismo i theologijo, vodítel evangeličanskoga krôža. Resničen i premišleni, kak globokoga svedôstva je bio govor njegoví naprêdávánj, šteri se je navádnô z etimi rečámi dokonćao:

„Či je Bôg znamí, što nam more prôti biditi.“ Od toga časa mao se je več nê dvojívo vu Božoj milošći. Tô je bilô okôli 1533 ga leta.

Kak za jeretnika obtoženi i pregnáni je z Pariza pobegno. Náprvle je k ednomi prijáteli v Angoulême prišo, gde se je dale včio, te vernike z žitka rećjov trôšto i njim podeljávo sv. svestva. Ali na francuškóm je svojga žitka nê bio stálen. Tak je odišo v Strassburg i v Basel. V Baseli pri Capito i se je ešće bole návčô židovski (hebrejski) jekiz i vu svojoj tihoj hišici je napiso svojo imenitno knigo:

„Vćenjé vu krščanskóm vavlúvánji“ (Institutio christianae religionis), štera je obprvim v

latinskóm i te v francuškóm jekizi bila vódána. Či bár ka je Calvin te ešće mládi bio — komaj 26 lét star — dônok je tá njegova kniga kak na formo, tak na vsebino edna med timi nájbôgšimi knigami z časa reformácije. Tô knigô je I. Franc francuškomi králi darívo z ednim predgovorom, vu šterom se je gorizavzéo i bráno te z ognjom i z mečom pregánjane evangeličáne. Med vnôgimi etak piše: „Či naše vavlúvánje za nôvo imenújejo, tak spôtajo Bogá; ár njegova sv. reč je ona, štero za nôvo držijo. Naše vavlúvánje je samo za onoga níká nôvoga, komi je Kristuš i njegov evangeliom nôvi.“ Reformátora eta kniga je nê samo za kralá bila eden glás, nego za celo krščansko cêrkev i na telko napunjena z dúhom, ka bi sáma vu sebi zadosta bila, naj njegovo imé na veke gori obdrži vu hištôrijí.

Preci po vódánji té knige je odišo Calvin z Basela i v Itálíjo je odišo k Raneta von Ferrara hercegojci, ki je navdúšena bila za evangeliom, vu krôži več gospodé i gospodski žen.

Približno pol leta je bio tam. Či bár ka se je té krôž vernikov rozpústiti mogo, ár je herceg nê bio prijátel evangelioma i tak so se od pregánjanja bojali, dônok je Calvin z tóv plemenítov ženov vu pismenom zavezki ostano svoje celo živlénje i njê je dúševni pastér i tanáćnik bio.

Gda je nazáj šô, je nad Basel mogo idti, ár je ta rédna pôt od bojne med I. Franc kralom i V. Károl casarom zaprêta bila prôti Genfi. Niti nájmenje je nê mislo tû ostánoti i Genfa reformátor postánoti. Na dale je štéo štúdirati i samo vu písmi délati za vavlúvánje i cêrkev. Ali človek naminjáva, Bôg dopunjáva.

Tô se je 1536 leta zgôdilo. Na kesno večer je zvedo Farel, nad kom je težina reformiranj Genfa ležála, ka je Calvin, pisátel knige „Vćenjé vu krščanskóm vavlúvánji“, v Genf prišo. „Tô je te človek, šteroga nam je Bôg poslo“, si misli i se vzeme naj Kalvína na njegovom kvartéri gori poišće. Vô njemi vlejí vso britkost i misli svojega srcá i prosí ga, naj v Genfi ostáne. Ali Calvin je jezero zrokov prôti povedo. Da je ešće mládi, more ešće na dale štúdirati i na tó dorásti, da je slab, nema skúšnje i. t. d.

Na tó se je Farel razćémero. Gorivzdigne rokô i z gromskim glásom kriči na Kalvína:

„Ti gućíš od tvojega vćenjá i od tvojega počívánja. Ali jas v iméni Božem právim: Či ti cêrkvi i njénoj nevôli tvojo pomôć odpovêš i za

sébe veče iščeš, kak za Kristuša, te Gospod prekuné tvoje včenjé.“

Tè reči so ga odlóčile. Edna bojazen ga je zadobila. Za dvajseti lét sledi etak právi od té vóre: „Tak mi je bilò, da bi Božo strašno rokò vido, štera me z nebés doli zgrábi i nazáj-drži.“ Tak je Kalvin v Genfi ostano, ob prvím kak privátni vučitel Theologije, i sledi kak farar pôleg Farela i Virela.

Žmetno delo je čakalo tú na njega, med razvúzdanostjòv i nemoráli, štera so kak vu visikom stánji živóči plemenitášov, tak vu nižšem stánji národa ládale. Od zgoraj je samo slaba példa bila dána lúdstvi. Púšpek i njegovo dúhovništvo je nepobožen i hotilvi žitek vodilo. Policija je mogla z klóštra te vkrádnjene i zapelane deklina rešiti z púšpeka rók. Či bár, ka je eden Farel i Viret prišo, ki sta se trúdila, naj bi morálno stánje pobógšala, dónok sveklo pokáže kèp ete žalostne stáve Farela ona rěč: „Národ Genfa mrzi pope i mesò jé na postne dnéve.“

Kalvin, vu službo postáveni je vse ostro vzèò; nè samo to vero je štéo očistiti, nego túdi vu živlénji se je trúdio s svojimi pomočniki Bògi eden očiščeni národ notripokázati. On je doprineso, ka so ostri moráini zakoni bili vódáni i ka je vsa razvúzdanost i špótanje vsakše poštenosti, kak od cèrkvi, tak od politične oblásti ostro kaštigana bila.

Vnògi so se ožaljeni občútili od té ostrosti i so gúčali od teškoga nezatrpečega jáрма toga predgara. Té je prišo vúzem 1538. Kalvin je na predganci vóznano, ka ni on, ni njegovi kolegi ne bodejo sv. spòved vòbslúžávali tákšemi pokvarjenomi, razvúzdanomi národí. Na tó so na drúgi dén, na vúzemski pondélek, med velkim zburkanjem ti vkúpna bráni mestančarov, Kalvina, Farela i ednoga tréjtjega predgara vòprekúnoli. Vu tré dnévaj so mogli váraš ostaviti i kak vméséganje Zúricha, tak od Berna posláno poslaništvo je nè moglo ete sòd preobrúti. Farel je v Neuenburg odišo i tam na dale vodo to začnjeno delo. Kalvin je pa od z pobegnjencov nastánjene francuške gmajne v Strassburg bio za predgara pozváni. Tam je túdi theologična predávanja držo i razláganje sv. pisma na vseučilišči i tam je zadòbo túdi prakso, kak se krščansko gmánsko živlénje razvijati more. Njegovo zpo-

znanje se je vedno bole razvijalo, tak ka se lahko právi: dokeč je Zwinglija delavnost v vékšem táli edna političko krščanska i nacionálna bila, tečas je Kalvin pred očmi držo to občínsko Božo cèrkev cèloga svéta. Túdi z Lutherom, z Melanchtonom je bio Kalvin v zvèzi i med Melanchtonom i med njím je do nájbógšega srčnoga prijátelstva prišlo, štero je do smrti trpelo. Pri Lutheri je Kalvin vu velikom poštenjé bio, kak túdi on etak právi od Luthera: „Či bi me spòto kak šatana, dónok bi ga vu nájkéšem poštenjé za ednoga velkoga Božega slugo pripozno.“

Vu Strassburgi se je Kalvin oženo z ednov dovícov, po iméni Idelette von Büren. Vu njé je najšo te reformátor tó, ka je isko i ka je potrebuvo; živóči ideál edne pobožne krščanske žené. Etak piše od njé ednòk Farelí: „Jedina lepota njéna, štera me je zadobila, je tó: „či je edna žena krotka, poštena, čista, premišlena, dobra gospodinja, potrpliva i či obravnávanje i skrb za njenoga možá njé je to glávno delo.“ Kalvina hištvo je dónok sploh drúgo bilò, kak Luthera. Dokeč se je Luther z veseljom šengáro z svojov ženòv i špilo z decòv, tečas je vu Kalvina hištvo globoka ómurnost prebivala.

Slaboga zdrávja je bio i dostakrát betežen. Túdi vu dúševnom táli so ga preveč razžalostili slabi glási, ki so njemi naznánjali krvávi šorš i smrt vnògi vučenikov i prijátelov njegoví, ki so za vere volo zgúbiti mogli imánje, famílio i žitek. Túdi tròje decé njemi je mrlò, vu šterom so v Rimi edno Božo kaštigo trdili, ali obri šteroga se je Kalvin etak tróšto: „Ali nemam jezero i jezero sinòv na cèlom svéti?“ Ideletta je za Kalvina edna z dúhom napunjena pomočnica bila, z šterov si je vu vsakšem deli Božega králestva pogúčo i skrbliiva obravnávkinja njegovoga slaboga, nezdravoga tēla. Túdi njò je mogo za pár lét zgúbiti i kakšté tróštapuno je bilò njéno vòpreminénje, dónok njemi je na srci boléčo rano vseklo. Njéne slédnje reči so bilé: „Oh, odičeno goristanénje, Oh Bòg Abraháma i vsé naši očákov! O vüpanje ti verni od začétká etoga svéta! Vu tebi se vüпам jas túdi! Oh molmo, molte, molte vsi, molte túdi za méne.“

V Genfi je vu tom vrémeni strašno vòvidlo i Kalvin je zvedo, kak poničenje morále, držáve i cèrkvi vedno vékšo móč vdábila i se protivniki radújojo, ka Genf za krátek čas pá pod rimsko oblást pride. (Dale.)